

Tallinna Rõõmutarekese Lasteaia Rohelise Kooli Roherõõmu
keskkonnaülevaatus kokkuvõte

Sügis 2024



Keskkonnaülevaatus korraldamine ja läbiviimine

Tallinna Rõõmutarekese Lasteaed liitus Rohelise Kooli programmiga 2024 aasta augustis. Sügisel viisid Rohelise Rõõmu aktiivid läbi keskkonnaülevaatus kaardistamiseks lasteaia hetkeolukorda.

Rõõmutarekese lasteaia töötajate, laste ja lapsevanemate seas viidi läbi küsitlus Rohelise Kooli 12 teema kohta. Küsitlus viidi läbi veebipõhiselt Google Forms keskkonnas. Küsimustike koostamisel oli eeskujuks FEE koostatud keskkonnaülevaatus näidisküsimustik ja see kohandati meie lasteaiale vastavaks.

Küsitluses osales 5-6 aastast last, 16 töötajat ja 70 lapsevanemat.

TEAVITAMINE JA KAASAMINE

Lasteaia [kodulehel](#) on info osalemisest Rohelise Kooli programmis ja sellega seonduvatest tegevustest.

ELURIKKUS JA LOODUS



Rõõmutarekese lasteaia õueala on rikkalik ja avar. Hoovis kasvab palju puid ja põõsaid. Aias leidub lilli ja taimi, erinevaid lõhnu, värve ja helisid mis kutsuvad lapsi avastama ja mängima. Aed loob võimaluse lastel uurida, avastada ja katsetada. Õueala on rikastatud õppeaia, putukahotellide, niitmata alade ja kasvuhoonega.

ÕUEALA



Õueala on loodud nii, et lapsed saavad iseseisvalt mängida, avastada ja uurida. Hoolitseda taimede eest ja jälgida lindude pesitsemist. Hoovis on raamatupesa kus lapsed saavad raamatuid vaadata ja lugeda. Aed on meie rikkus, läbi selle õpime ja areneme igapäevaselt. Õppeaia on palju erinevaid taimekaste, kus kasvatame maitsetaimi, köögivilju, lilli ja marju.

MERI JA RANNIK



Meie traditsioon on käia igal kevadel ja sügisel mere ääres, õppida mere ja rannikuga seotud teemadel. Näiteks liivarannad, elusolendid vees, kalad, linnud, mere prügiprobleem ja keskkonnateadlikkus. Omandame uusi teadmisi läbi projektõppe ja koostöö.

PRÜGI



Lasteaias kasutame igas rühmas ja üldruumis jäätmete liigiti kogumise prügikaste. Kogu personal on läbinud prügi liigiti kogumise koolituse. Õuealal on eraldi paberi ja papi, pakendi, olme ja biojätmete prügikastid. Kompostikastid on õppeaias igapäevases kasutuses. Toidujäätmed lähevad otse meie oma lasteaia kanadele. Lapsed on teadlikud ja oskavad prügi sorteerida. Lasteaia õueala ja selle ümbrus on prügist puhas. Igal sügisel ja kevadel korraldame lastega ümber lasteaia territooriumi prügikorjet. Osaleme igaastasel Maailmakoristuspäeval ja Teeme Ära talgutel.

Prügi vedu toimub lasteaias kindla graafiku alusel. Lasteaia talgutel kasutame lisavõimalust prügi äraveoks. (vana mööbel ja amortiseerunud elektroonika)

Jäätmetekke vähendamiseks kasutame vana paberit ja pappi erinevates õppetöodes. (seemnepaber). Paberi printimisel kasutame kahepoolset printimise võimalust. Joonistame mõlemale paberi poolele.

Lasteaia ja rühmade ühisüritustel kasutame korduvkasutatavaid nõusid. Vajalik kogus nõusid on olemas kõikides rühmades.

TERVIS JA HEAOLU



Meie lasteaias on igal lapsel võimalus igapäevaselt tarbida värsket vahepala (puu-ja aedvili) ja oma aia saadusi. Oleme liitunud Taimse teispäevaga, mis on meil lihavaba päev.

Lastele on puhas joogivesi koguaeg kättesaadav. Laps täidab ise vastavalt vajadusele oma joogipudelit. Joogipudelid onn lapsel nii toas kui õues olemas.

Olenemata ilmast veedame lastega palju aega õues mängides, koos kasvades ja avastades.

GLOBAALNE KODAKONDSUS



Lasteaed teeb aktiivselt koostööd teiste õppeasutustega (lasteaiad ja koolis). Meil on majas Euroopa Solidaarsuskorpuse vabatahtlik Ruveyda Türgist. Plaanis on kevadel liituda eTwinningu projektidega. Lastele korraldame teemapäevi tutvustamaks teiste maade kultuuri ja kombeid.

TRANSPORT



Lasteaia hoovis saavad lapsed alates kevadest kuni esimese lume saabumiseni igapäevaselt sõita rattaga. Hoovis on olemas rattaparkla ja katusealune. Igal kevadel käime kogukonnaga koos metsas rattarallil. Osaleme erinevates liikluskampaaniates, et vähendada autosõidu harjumust ja liigelda rohkem jalgrattaga või jalgsi.

ENERGIA



Energia teema on meile väga oluline, kuna see annab lastele võimaluse mõista, kuidas meie igapäevaelu sõltub erinevatest energiaallikatest ja kuidas energia kasutamine mõjutab loodust ja keskkonda. Samuti on see hea võimalus arendada laste teadlikkust säästlikkuse ja jätkusuutlikkuse kohta. Loodus ja energia, energia säästmine, roheenergia, tuule- ja päikeseenergia.

TOIT



Lasteaias kasutatakse oma aiasaadusi (nt. maitsetaimed, porgand, peet, kurk, tomat). Terviseamspudeks eelistame kohalikku toodangut. Meil on lasteaias oma köök ja seal kasutame toiduaineteks võimalikult palju kohalikku toorainet. Lastega kasutame erinevaid kodumasinaid toidu valmistamiseks (ahi, toidukuivati, jäätisemasin, blenderid ja mahlamasinad jne). Pakume lastele värsket mahla ja smuutisid. Personalile on iga reedene mahlapäev. Lapsed valmistavad ise smuutisid ja värsket salatit. Serveerivad endale ise toitu, pidades meeles kokkulepet, et tõstan taldrikule nii palju toitu kui ära jaksan süüa. Ilusate ilmade saabudes sööme lastega õues katuse all.

VESI



Lasteaias ei ole tilkuvaid kraane ja wc-potte. Lastele on räägitud ja jälgime igapäevaselt vee tarbimist. Vesi ei jookse kraanist kogu kätepesu aja, sulgen kraani lõpuni. Lasteaias on võimalik juua kõikidel kraanivett. Õues kogume vihmavett ja taimekastidesse on paigaldatud

ökonoomne vihmaveesüsteem. Lasteaia vee tarbimist ja kulu jälgib lasteaia majandusjuhataja järjepidevalt.

KLIIMAMUUTUS



Oma komposti kasutamine. Kompostikastide kasutamine meie lasteaias on suurepärane võimalus tutvustada lastele keskkonnasõbralikke tavasid ning looduse tähtsust. Komposti tegemine aitab õpetada lastele, kuidas toidujäätmeid ja muud orgaanilised materjalid võivad muutuda väärtuslikuks mullaks, mis soodustab taimede kasvu. See vähendab prügilatesse sattuvaid jäätmeid ja seeläbi ka metaani heidet, mis on üks tugevaid kasvuhoonegaase.

Kompostimise protsess algab lasteaias toidujäätmete kogumisega (nt puuviljakoored, köögiviljade jäätmed) ning need asetatakse spetsiaalsetesse kompostikastidesse. Lapsed on teadlikud, kuidas erinevad materjalid lagunevad ja muutuvad toitainetega mullaks, mis on kasulik taimedele. Samuti oleme teadlikud, et mitte kõik jäätmed ei kuulu komposti, et vältida sobimatute ainete, nagu plastiku ja metalli, sattumist sellesse. Kliimamuutuste kontekstis on kompostimise üks positiivne mõju see, et see aitab vähendada süsiniku heidet, kuna kompostimine on looduslik ja madala süsiniku jalajäljega alternatiiv prügi põletamisele või ladestamisele.

Lasteaia roheliste taimede kasvatamine on üks tõhusaid viise, kuidas võidelda kliimamuutuste vastu ja soodustada keskkonnasõbralikke tavasid. Taimed mängivad olulist rolli süsiniku tasakaalu hoidmisel, kuna nad neelavad süsinikdioksiidi (CO₂) atmosfäärist fotosünteesi kaudu ja vabastavad hapnikku. Roheliste taimede kasvatamisel parandame mulla tervist, aitame säilitada loodusliku ökosüsteemi tasakaalu säilitamist. Kui igaüks panustab roheliste taimede kasvatamisse, siis saame kõik aidata kaasa kliimamuutuste leevendamisele ja meie planeedi tuleviku kaitsmisele.



JÄÄTMED

Jäätmete teke ja nende kasutamine lasteaias on oluline teema, mis aitab õpetada lastele keskkonnateadlikkust ja jätkusuutlikkuse aluseid. Lasteaia keskkond on ideaalne paik, kus

tutvustada lastele, kuidas iga päev tekkivaid jäätmeid saab vähendada, taaskasutada ja kompostida, et vähendada nende keskkonnamõjusid. Lasteaias tekivad igapäevaselt mitmesugused jäätmed, näiteks:

1. **Toidujäägid** – puuviljakoored, köögiviljad, leivakoorikud ja muud toidujäägid. (kompost ja kanade toitmine)
2. **Pakendid** – plastik tooted, toidupakendid, paber, kartong.(taaskasutus või vastav papikonteiner)
3. **Õppematerjalide ja kunstitarvete jäägid** – paberijäägid, liimipulgad, värvijääkide tuubid, plastiliini tükid.
4. **Mänguasjade kulumisega seotud jäätmed** – purunenud ja katkised mänguasjad.